
PIEŅEMTIE TEKSTI

P8_TA(2015)0422

Eiropas Ombuda īpašais ziņojums par patstāvīgo izmeklēšanu attiecībā uz *Frontex*

Eiropas Parlamenta 2015. gada 2. decembra rezolūcija par Eiropas Ombuda īpašo ziņojumu par patstāvīgo izmeklēšanu OI/5/2012/BEH-MHZ attiecībā uz *Frontex* (2014/2215(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Eiropas Ombuda 2013. gada 7. novembra īpašo ziņojumu par patstāvīgo izmeklēšanu OI/5/2012/BEH-MHZ attiecībā uz *Frontex*,
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību 2. pantu,
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 67. panta 1. punktu, 72. pantu, 228. panta 1. punktu (otro daļu) un 263. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu, jo īpaši tās 41. pantu (Tiesības uz labu pārvaldību) un 47. pantu (Tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību un taisnīgu tiesu),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta 1994. gada 9. marta Lēmumu Nr. 94/262/EOTK, EK, Euratom par noteikumiem un vispārējiem nosacījumiem, kas reglamentē Ombuda pienākumu izpildi, un it īpaši tā 3. panta 7. punktu,
- ņemot vērā Eiropas Padomes Parlamentārās asamblejas Rezolūciju 1932(2013) „*Frontex* — pienākumi cilvēktiesību jomā”,
- ņemot vērā Padomes 2004. gada 26. oktobra Regulu (EK) Nr. 2007/2004, ar ko izveido Eiropas Aģentūru operatīvās sadarbības vadībai pie Eiropas Savienības dalībvalstu ārējām robežām (*Frontex* regula),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 25. oktobra Regulu (ES) Nr. 1168/2011, ar kuru groza Padomes Regulu (EK) Nr. 2007/2004, ar ko izveido Eiropas Aģentūru operatīvās sadarbības vadībai pie Eiropas Savienības dalībvalstu ārējām robežām,
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei "ES Rīcības plāns par atgriešanu" (COM(2015)0453),

- ņemot vērā *Frontex* rīcības kodeksu par *Frontex* koordinētiem kopīgiem izraidīšanas pasākumiem;
  - ņemot vērā Eiropadomes 2015. gada 15. oktobra sanāksmē pieņemtos secinājumus, jo īpaši to 2.n punktu,
  - ņemot vērā ANO 1951. gada konvenciju par bēgļu statusu (Ženēvas konvencija) un 1967. gada Ņujorkas protokolu par bēgļu statusu,
  - ņemot vērā Reglamenta 220. panta 2. punkta pirmo teikumu,
  - ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas un Lūgumrakstu komitejas kopīgās apspriedes, kas rīkotas saskaņā ar Reglamenta 55. pantu,
  - ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas un Lūgumrakstu komitejas ziņojumu (A8-0343/2015),
- A. tā kā Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 25. oktobra Regulā (ES) Nr. 1168/2011, ar kuru groza Padomes Regulu (EK) Nr. 2007/2004, ar ko izveido Eiropas Aģentūru operatīvās sadarbības vadībai pie Eiropas Savienības dalībvalstu ārējām robežām (turpmāk „*Frontex* regula”) noteikts, ka Aģentūra nodrošina pamattiesību un bēgļu un patvēruma meklētāju tiesību pilnīgu ievērošanu;
- B. tā kā *Frontex* tāpat kā citām ES struktūrām, birojiem vai aģentūrām savā darbībā ir jāievēro Pamattiesību harta un tā kā šis pienākums atbilst LESD 263. pantam, kurā paredzēts, ka "tiesību aktos par Savienības struktūru izveidi var paredzēt īpašus nosacījumus un kārtību attiecībā uz prasībām, ko fiziskas un juridiskas personas ceļ pret šo struktūru tiesību aktiem, kuru mērķis ir radīt tiesiskas sekas attiecībā uz šīm personām”;
- C. tā kā par pašreiz praksē *Frontex* koordinētās darbības nevar nošķirt no dalībvalstu darbībām, ko koordinē *Frontex*, lai *Frontex* (un tādējādi ar to saprotot arī ES) būtu arī tieša vai netieša ietekme uz personu tiesībām un izraisītu, vismaz, ES ārpuslīgumisku atbildību (skatīt Tiesas spriedumu lietā T-341/07, *Sison III*); tā kā no šādas atbildības nevar izvairīties tikai tā iemesla dēļ, ka pastāv administratīvas vienošanās, ko noslēgušas dalībvalstis, kuras ir iesaistītas *Frontex* koordinētās operācijās, ja šādas vienošanās ietelmē pamattiesības;
- D. tā kā Savienībai ir jāpievienojas Eiropas Padomes Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijai;
- E. tā kā *Frontex* regulas 26.a pantā paredzēta pamattiesību stratēģija un pieprasīts, lai Aģentūra izstrādātu, pilnveidotu un īstenotu šādu stratēģiju, kā arī izveidotu Konsultatīvo forumu un ieceltu pamattiesību amatpersonu;
- F. tā kā Rīcības kodeksa visām personām, kuras piedalās *Frontex* darbībās, 5.a punktā ir uzsvērts, ka *Frontex* darbību dalībnieki, cita starpā veicina informācijas par tiesībām un procesiem sniegšanu personām, kuras meklē starptautisko aizsardzību;
- G. tā kā Regulas (EK) Nr. 863/2007 9. pantā paredzēts, ka vienību dalībnieki, kas atbildīgi par uzraudzības un novērošanas darbību veikšanu pie ārējām robežām, ievēro Kopienas tiesību aktus un uzņēmējas dalībvalsts tiesību aktus;

- H. tā kā 2012. gadā Eiropas Ombuds uzsāka patstāvīgo izmeklēšanu par to, kā *Frontex* īsteno savas saistības pamattiesību jomā;
- I. tā kā Eiropas Ombuda ieteikuma projektā ir iekļauta arī individuālu sūdzību izskatīšanas mehānisma īstenošana;
- J. tā kā Eiropas Ombuds nāca arī klajā ar īpašu ziņojumu, kurā tika pieprasīta individuālu sūdzību izskatīšanas mehānisma īstenošana;
- K. tā kā saskaņā ar Parlamenta Reglamenta 220. panta 2. punktu Eiropas Ombuds ziņo Parlamentam, ja viņš konstatē administratīvas kļūmes, un par šādiem gadījumiem atbildīgā komiteja var sagatavot ziņojumu;
- L. tā kā *Frontex* uzdevums ir nodrošināt, lai efektīvi un atbilstīgi pamattiesību noteikumiem tiktu īstenoti kopīgie noteikumi par standartiem un procedūrām dalībvalstu ārējo robežu kontrolei un uzraudzībai, nodrošinot pastiprinātu dalībvalstu operatīvās sadarbības koordināciju, ciešāk koordinējot dalībvalstu savstarpējo darbību, un tā kā šīm darbībām ir nepārprotama ietekme uz cilvēktiesībām, kuru *Frontex* un ES nav atbilstīgi apsvērusi;
- M. tā kā *Frontex* kā neatņemamu savas misijas sastāvdaļu veido operatīvo sadarbību arī ar trešām valstīm tādās būtiskās jomās kā informācijas apmaiņa, risku analīze, apmācība, pētniecība un izstrāde, kopīgas operācijas (tostarp kopīgi izraidīšanas pasākumi) un izmēģinājuma projekti;
- N. tā kā saskaņā ar *Frontex* regulas 14. panta 1. punktu Aģentūra un dalībvalstis ievēro normas un standartus, kas ir vismaz līdzvērtīgi Savienības tiesību aktos noteiktajām normām un standartiem, arī tad, ja sadarbība ar trešām valstīm notiek šo valstu teritorijā;
- O. tā kā *Frontex* operatīvo sadarbību ar kompetentajām partnervalstu iestādēm veic, izmantojot sadarbības noteikumus, kuri nav juridiski saistoši un nav paredzēti starptautiskajos tiesību aktos un kuru praktiskā īstenošana nav jāuzskata par *Frontex* un ES starptautisko saistību īstenošanu; tā kā šī situācija rada juridisko nenoteiktību un var uzskatīt, ka tā ir pretrunā *Frontex* saistībām cilvēktiesību jomā;
- P. tā kā *Frontex* un dalībvalstīm ir kopīgi, tomēr atšķirīgi pienākumi attiecībā uz to amatpersonu veiktajām darbībām, kas nosūtītas uz vietām *Frontex* operāciju un izmēģinājuma projektu īstenošanai;
- Q. tā kā *Frontex* kompetences kopš tās nodibināšanas ir palielinājušās, un Aģentūra kā robežu pārvaldības procesā iesaistītā galvenā ieinteresētā persona būtu jāsauc pie atbildības, tostarp, ja ir izteikti apgalvojumi par pamattiesību pārkāpumiem;
- R. tā kā lielākā daļa dalībnieku *Frontex* operācijās ir pieaicinātās amatpersonas, ko, atbalstot šo darbību, ir nosūtījušas dalībvalstis, kas nav dalībvalsts, kurā notiek konkrētā operācija;
- S. tā kā saskaņā ar *Frontex* regulas 2.a pantu rīcības kodeksu piemēro visām personām, kas piedalās Aģentūras darbībās;
- T. tā kā saskaņā ar *Frontex* regulas 10. panta 3. punktu pieaicinātās amatpersonas, kas

piedalās *Frontex* misijās, drīkst pildīt pienākumus un īstenot pilnvaras, tikai pamatojoties uz uzņēmējas dalībvalsts robežsargu norādījumiem un parasti viņu klātbūtnē;

- U. tā kā tas, ka *Frontex* operāciju laikā amatpersonas ir tērptas dažādos formastērpos, kuriem piestiprināta *Frontex* emblēma, apgrūtina personām noteikt, kā pakļautībā ir attiecīgā amatpersona un, galu galā, kam iesniegt sūdzību – vai nu *Frontex*, vai tieši attiecīgajai dalībvalstij;
- V. tā kā saskaņā ar *Frontex* regulas 3. panta 1.a punktu Aģentūrai dalībvalstīs nav īstenošanas pilnvaru un tā nevar sodīt dalībvalsti vai tās amatpersonas;
- W. tā kā *Frontex* kopīgo operāciju plāni ir tiesiski saistoši un saskaņā ar *Frontex* regulas 3.a panta 1. punktu par tiem ir jāvienojas *Frontex* izpilddirektoram un uzņēmējai dalībvalstij, apspriežoties ar iesaistītajām dalībvalstīm;
- X. tā kā *Frontex* jau ir izveidojusi ziņošanas par starpgadījumiem sistēmu, kurā ir iesaistīta *Frontex* operāciju nodaļa, *Frontex* juridiskā grupa un *Frontex* pamattiesību amatpersona, bet galīgo lēmumu pieņem *Frontex* izpilddirektors; tā kā, izmantojot šo sistēmu, izskata iekšējās sūdzības, kas saņemtas no *Frontex* darbiniekiem un pieaicinātajām amatpersonām, un tādējādi tā nav paredzēta to tiešo sūdzību izskatīšanai, kuras iesniegušas personas, kas sūdzas par savu pamattiesību pārkāpšanu;
- Y. tā kā individuālo sūdzību izskatīšanas mehānisms Eiropas līmenī jau ir ieviests Eiropas Investīciju bankā, Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūrā un Eiropas ombudu tīklā; tā kā būtu jāņem vērā, ka *Frontex* ir darbības aģentūra, kas pēc savas būtības atšķiras no iepriekš minētajām organizācijām;
- Z. tā kā Komisija ir apņēmusies tuvākajā nākotnē sagatavot pārskatu par *Frontex*,

Kādēļ Frontex būtu jāizveido individuālo sūdzību izskatīšanas mehānisms?

1. atzinīgi vērtē Eiropas Ombuda īpašo ziņojumu par patstāvīgo izmeklēšanu attiecībā uz *Frontex*; atbalsta *Frontex* centienus, kurā ir ņēmusi vērā 12 no 13 Ombuda ieteikumiem; atzīst ka *Frontex* pašreizējie pamattiesību aizsardzības pasākumi ir tikai daļa no ziņošanas par starpgadījumiem sistēmas un rīcības kodeksu izstrādes, veidojot Konsultatīvo forumu par pamattiesību jautājumiem un izveidojot pamattiesību amatpersonas biroju;
2. atbalsta Eiropas Ombuda ieteikumu, ka *Frontex* vajadzētu izskatīt personu sūdzības par pamattiesību pārkāpumiem, kas pieļauti tās operāciju laikā, un šim nolūkam būtu jānodrošina pietiekams administratīvais atbalsts; aicina *Frontex* izveidot atbilstošu sūdzību izskatīšanas mehānismu, iekļaujot to ar trešo valstu kompetentajām iestādēm noslēgto sadarbības noteikumos;
3. pauž nopietnas bažas par to, ka netiek reglamentēta trešo valstu amatpersonu izmantošana kopīgu izraidīšanas pasākumu laikā, kā tas norādīts Eiropas Ombuda ziņojumā, kā arī par pārskatatbildības trūkumu, kas tādējādi būtu vērojams vairumā cilvēktiesību pārkāpumu gadījumu, kuros iesaistītas trešo valstu amatpersonas;
4. uzskata, ka, ņemot vērā arvien lielākās humanitārās un tiesiskās problēmas pie ES ārējam robežam un to, ka tiek pastiprinātas *Frontex* operācijas, ir nepieciešams

mehānisms, kas ļautu izskatīt individuālas sūdzības par iespējamajiem pamattiesību pārkāpumiem, kuri tiek pieļauti *Frontex* operāciju gaitā vai sadarbojoties ar trešām valstīm, tādējādi kļūstot par sūdzību izskatīšanas pirmo instanci;

5. uzskata, ka individuālu sūdzību izskatīšanas mehānisma izveide dotu personām iespēju īstenot tiesības uz efektīvu savu tiesību aizsardzību gadījumos, kad tiek pārkāptas viņu pamattiesības; atzīst, ka šāda sūdzību izskatīšanas mehānisma ieviešana palielinātu pārredzamību un pamattiesību ievērošanu arī saistībā ar *Frontex* sadarbības noteikumiem, jo *Frontex* un ES iestādes labāk apzinātos iespējamajos pamattiesību pārkāpumus, kas citādi netiktu konstatēti, par tiem netiktu ziņots un tie netiktu atrisināti; uzsver, ka šis pārredzamības trūkums īpaši attiecas uz *Frontex* sadarbības noteikumiem, kurus Parlaments nevar demokrātiski kontrolēt, jo nav nekāda pienākuma uz klausīt Parlamentu pirms šo pasākumu noteikšanas un Parlaments nav pat informēts par to, kā tie ir īstenoti praksē;
6. norāda, ka saskaņā ar *Frontex* regulu, šķiet, ka nav juridisku šķēršļu, lai ieviestu individuālu sūdzību izskatīšanas mehānismu, un ka šāds mehānisms varētu pat ietilpt *Frontex* regulas 26.a panta 3. punkta darbības jomā, saskaņā ar kuru pamattiesību amatpersona sekmē pamattiesību uzraudzības mehānisma darbību; norāda, ka šāds mehānisms atbilstu ES tiesību aktiem un labas pārvaldības principiem un stiprinātu Aģentūras pamattiesību stratēģijas efektīvu īstenošanu; uzskata, ka būtu jāpastiprina *Frontex* spējas risināt iespējamajos pamattiesību pārkāpumus, jo ES tiesību aktos Aģentūras nozīme arvien palielinās, jo īpaši saistībā ar tās daļību migrācijas plūsmu pārvaldības atbalsta grupās, kas strādā “karstajos punktos”, un saistībā ar operatīvo sadarbību ar partnervalstu kompetentajām iestādēm, izmantojot sadarbības noteikumus;
7. uzskata, ka *Frontex* koordinējošajai lomai nevajadzētu ierobežot tās atbildību saskaņā ar starptautiskajiem un ES tiesību aktiem, jo īpaši saistībā ar migrantu un patvēruma meklētāju pamattiesību ievērošanas un aizsardzības nodrošināšanu; atgādina, ka visām Savienības aģentūrām un dalībvalstīm, īstenojot ES tiesību aktus, ir jāievēro Pamattiesību hartas noteikumi;

Individuālu sūdzību izskatīšanas mehānisma struktūra

8. uzskata — pastāv tiesiska paļāvība pieņemt, ka visās *Frontex* operācijas iesaistīto pušu rīcība tiek saistīta ar *Frontex* un plašākā nozīmē — ar ES; uzsver, ka tiesiskajām attiecībām starp *Frontex* un dalībvalstīm un to atšķirīgajiem, taču kopīgajiem pienākumiem nevajadzētu kavēt pamattiesību aizsardzību un šo tiesību ievērošanu kopīgu operāciju īstenošanā; atgādina, ka Aģentūra nevar sodīt dalībvalstis vai tās amatpersonas; uzskata, ka līdz ar to būtu pienācīgi jāizskata jautājums par *Frontex* un ES dalībvalstu kompetencēm;
9. uzsver, ka *Frontex* ir vajadzīga oficiāla centrāla struktūra individuālu sūdzību izskatīšanai; ierosina, lai *Frontex* pamattiesību amatpersonas birojam būtu īpaši svarīga nozīme sūdzību izskatīšanā; uzskata, ka birojam jo īpaši būtu jāpārbauda sūdzību pieņemamība, jāatlasa sūdzības, jānodod tās atbildīgajām iestādēm un rūpīgi jāseko līdzi to izskatīšanai;
10. atzinīgi vērtē to ka *Frontex* jau ir izstrādājusi detalizētu procedūru, atbilstīgi kurai Aģentūras darbinieki un pieaicinātās amatpersonas izskatītu iekšējos ziņojumus par nopietniem pamattiesību pārkāpumiem; norāda, ka šo procedūru jau izmanto tādu trešo

personu iesniegtu sūdzību izskatīšanai, kas nav tieši iesaistītas *Frontex* darbībā, un iesaka turpmāk balstīties uz šo procedūru, kuras mērķis ir izveidot pilnīgu un pieejamu individuālu sūdzību izskatīšanas mehānismu; uzsver, ka *Frontex* vajadzētu nodrošināt, lai mehānisms atbilstu pieejamības, neatkarības, efektivitātes un pārredzamības kritērijiem;

Sūdzību iesniegšana un pieņemamība

11. pauž nostāju, ka personām, kuras uzskata, ka viņām ir nodarījuši kaitējumu robežsargi, kas nēsā *Frontex* emblēmu, vajadzētu būt tiesībām iesniegt sūdzību; prasa *Frontex* pilnībā garantēt konfidencialitāti un neizpaust informāciju par sūdzības iesniedzēja identitāti trešām personām bez viņa vai viņas piekrišanas, ja vien tas nav likumīgi noteikts ar tiesas lēmumu; turklāt uzskata, ka *Frontex* būtu jānodrošina, ka tiek darīts viss iespējama, lai sūdzību izskatīšanas gaitā būtu novērsti jebkādi interešu konflikti;
12. atzīst, ka ir vajadzīgi drošības pasākumi, lai nepieļautu sūdzību izskatīšanas mehānisma ļaunprātīgu izmantošanu; tādēļ iesaka nepieņemt anonīmas sūdzības; tomēr uzsver, ka tas neizslēdz iespēju, ka sūdzības iesniedz labticīgas trešās puses, pārstāvot tāda sūdzētāja intereses, kas nevēlas atklāt savu identitāti; turklāt ierosina pieņemt sūdzības tikai par konkrētiem tādu cilvēktiesību pārkāpumiem, kas tiek aizsargātas ar ES tiesību aktiem; uzskata, ka tam nevajadzētu kavēt *Frontex* sūdzību izskatīšanas procedūrā attiecībā uz iespējamiem pamattiesību pārkāpumiem ņemt vērā arī citus informācijas avotus, tostarp NVO, starptautisko organizāciju un citu attiecīgo ieinteresēto pušu ziņojumus; uzsver, ka ir vajadzīgi skaidri kritēriji attiecībā uz sūdzību pieņemamību un ierosina izveidot sūdzību standarta veidlapu, kurā jānorāda precīza informācija, piemēram, datums un vieta, jo tas atvieglotu lēmumu pieņemšanu par pieņemamību; ierosina, ka kritērijus un standarta veidlapas būtu jānosaka sadarbībā ar konsultatīvo forumu;
13. uzsver, ka minētajai veidlapai jābūt pieejamai valodās, kuras migranti un patvēruma meklētāji saprot vai kuru ir pamats uzskatīt par viņiem saprotamu, un ka tajā būtu jāiekļauj visa vajadzīgā informācija par to, kā iesniegt sūdzību, tostarp praktiski norādījumi, kas sagatavoti saprotamā veidā; atgādina, ka Regulā (ES) Nr. 656/2014 jau ir paredzēta tulku, juridisko konsultantu un citu attiecīgu ekspertu pieejamība krastā; uzskata, ka būtu jānodrošina iespēja iesniegt sūdzību mutiski personai, kas nēsā *Frontex* emblēmu, un tas, ka sūdzību attiecīgā amatpersona pienācīgi pierakstītu; prasa *Frontex* padarīt sūdzību veidlapu pieejamu gan elektroniskā, ar viedtālruni savietojamā formātā savā tīmekļa vietnē, gan papīra formātā dalībvalstu skrīninga centros, kā arī nodrošināt iespēju šo veidlapu saņemt no *Frontex* darbiniekiem un pieaicinātajām amatpersonām, kas piedalās kādā *Frontex* operācijā;
14. ierosina *Frontex* noteikt saprātīgu termiņu sūdzības iesniegšanai un nodrošināt iespēju iesniegt sūdzību pēc *Frontex* operācijas beigšanas; uzskata, ka tas jo īpaši attiecas uz atgriešanas operācijām; iesaka dalībvalstīm izskatīt sūdzību saprātīgā termiņā saskaņā ar valsts procesuālajiem noteikumiem;

Sūdzības pret pieaicinātajām amatpersonām

15. atzīst, ka iespējamās sūdzības daudzos gadījumos var attiekties uz pieaicināto amatpersonu rīcību, kuras darbojas noteiktā dalībvalsts pakļautībā, taču nēsā *Frontex* emblēmu; norāda, ka šie darbinieki, veicot savus uzdevumus, nēsā savas valsts

uniformu, uz kurām ne vienmēr redzamā vietā ir uzvārds vai identifikācijas numurs; norāda, lai gan pieaicinātās amatpersonas pienākums ir nēsāt līdzīgu akreditācijas dokumentu, identifikācijas pieprasīšana var būt šķērslis sūdzības iesniegšanai par amatpersonu; ierosina, ka visām personām ar *Frontex* emblēmu uz uniformas redzamā vietā jābūt uzvārdam vai identifikācijas numuram;

16. atgādina, ka *Frontex* nav pilnvaru uzsākt disciplinārus pasākumus pret personām, kas nav pašu darbinieki, un ka saskaņā ar *Frontex* regulas 3. panta 1. punkta a) apakšpunktu disciplināro pasākumu īstenošana ir amatpersonas piederības dalībvalsts ekskluzīvā kompetencē;
17. pieņem zināšanai, ka dalībvalstis izskata sūdzības pret pieaicinātām amatpersonām ļoti dažādos veidos; pauž bažas, ka dažas dalībvalstis varētu neveikt efektīvus pēcpasākumus iespējamu pamattiesību pārkāpumu gadījumos; aicina *Frontex* un dalībvalstis cieši sadarboties un veikt pieredzes apmaiņu, lai nodrošinātu pienācīgus pēcpasākumus saistībā ar sūdzībām pret pieaicinātām amatpersonām;
18. iesaka, lai pamattiesību amatpersonas birojs ar precīzi noteiktas nosūtīšanas sistēmas starpniecību nodotu sūdzību pret pieaicināto amatpersonu kompetentajai valsts iestādei; iesaka šajā sistēmā ietvert pārsūdzības mehānismu gadījumiem, kad sūdzība ir atzīta par nepieņemamu vai ir noraidīta; uzskata, ka ir ļoti svarīgi iesaistīt valstu ombudus vai jebkuras citas attiecīgas struktūras, kas ir kompetentas pamattiesību jomā un pilnvarotas izmeklēt valsts iestāžu un amatpersonu rīcību, jo pamattiesību amatpersonai nav tiesību to darīt; uzsver, ka ir nepieciešama *Frontex* sadarbība ar valstu cilvēktiesību struktūrām, kā arī ar dalībvalstu robežapsardzības iestādēm;
19. iesaka noteikt obligātu apmācību ar dzimumu saistītajos jautājumos gan *Frontex* darbiniekiem, gan pieaicinātajiem darbiniekiem pirms došanās *Frontex* operācijās, jo īpaši, lai uzlabotu informētību par vardarbību dzimuma dēļ un migrējošo sieviešu neaizsargātību;
20. uzskata, ka pamattiesību amatpersonai cieši jāsadarbojas ar attiecīgo *Frontex* operatīvo grupu, jāsekmē izmeklēšana, ko veic valsts iestādes, ja tas ir nepieciešams, sniedzot papildu informāciju par starpgadījumu;
21. uzsver, ka *Frontex* būtu cieši jāseko sūdzību izskatīšanai, oficiāli prasot attiecīgajai dalībvalstij sniegt atsauksmes un, ja vajadzīgs, nosūtīt brīdinājuma vēstuli, kurā tiktu atgādināts par iespējamu *Frontex* iejaukšanos, ja pēc vēstules saņemšanas nav veikti attiecīgi pēcpasākumi; atgādina, ka *Frontex* saistībā ar tās pienākumu uzraudzīt pamattiesību ievērošanu visās tās darbībās ir tiesības saņemt informāciju par pieaicināto amatpersonu pastrādātajiem pamattiesību pārkāpumiem; iesaka, ka *Frontex* ir cieši jāsadarbojas ne tikai ar valsts iestādēm, bet ar valsts cilvēktiesību iestādēm;
22. ierosina, ka pamattiesību amatpersonai būtu jāsniedz skaidrojums sūdzības iesniedzējam, tostarp atbildīgās valsts iestādes kontaktinformāciju, ja *Frontex* neuzsāk attiecīgu turpmāko procedūru;
23. atgādina, ka *Frontex* disciplināro procedūru var piemērot arī pieaicinātām amatpersonām un norīkotiem valsts ekspertiem, ja attiecīgā dalībvalsts tam piekrīt; atgādina, ka *Frontex* var pieprasīt, lai dalībvalsts nekavējoties pārtrauktu pieaicinātās amatpersonas vai norīkotā valsts eksperta līdzdalību *Frontex* operācijā, ja dalībvalsts

nepieļauj disciplinārās procedūras veikšanu, un vajadzības gadījumā pārtrauktu šīs personas darbību pieaicināto amatpersonu grupā;

24. aicina *Frontex* izpilddirektoru apsvērt iespēju atsaukt jebkuru amatpersonu, ja konstatēts, ka tā izdarījusi pamattiesību pārkāpumu, no ikvienas *Frontex* operācijas vai izmēģinājuma projekta; uzsver, ka tam būtu jāattiecas arī uz valsts amatpersonām no partnervalstīm, kas piedalās *Frontex* operācijās, kas ir daļa no to darba pienākumiem;
25. uzskata, ka jāizpēta iespēja atsaukt finansiālo atbalstu dalībvalstīm vai apturēt dalībvalsts līdzdalību kopīgās operācijās nopietnu pamattiesību pārkāpumu dēļ; turklāt uzskata, ka, neskarot dzīvību glābšanu, jāpieņem lēmumi par operācijas apturēšanu un, visbeidzot, izbeigšanu, ja notiek nopietni un ilgstoši pamattiesību pārkāpumi;
26. uzskata, ka skaidri kritēriji par to, kad būtu jāizbeidz *Frontex* operācijas, būtu jānosaka saskaņā ar ieteikumiem, ko sniedz konsultatīvais forums, pamattiesību amatpersona, citas attiecīgās ieinteresētās puses un NVO, piemēram, Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra (*FRA*), ANO augstais komisārs bēgļu jautājumos (*UNHCR*) un Starptautiskā Migrācijas organizācija (*IOM*);
27. uzsver, ka individuālo sūdzību izskatīšanas mehānismu nedrīkstētu izmantot, lai piešķirtu papildu tiesības izmantot kriminālprocesu savā labā personām, kas iesniedz sūdzību; atgādina, ka kriminālizmeklēšanu veic tikai dalībvalsts, kurā notiek operācijas;

Vispārīgi apsvērumi

28. uzskata, ka individuālu sūdzību mehānisms var būt efektīvs tikai tad, ja iespējamie sūdzību iesniedzēji, kā arī amatpersonas, kas piedalās *Frontex* operācijās, ir informēti par indivīdu tiesībām iesniegt sūdzību, izmantojot efektīvu informācijas kampaņu, kurā ņemts vērā dzimumu aspekts, visās oficiālajās ES valodās, kā arī citās valodās, kuras patvēruma meklētāji un migranti saprot vai varētu saprast; uzskata, ka ar šādu informācijas kampaņu un pienācīgi strukturētu pieņemamības pārbaudi būtu iespējams ievērojami ierobežot potenciāli nepieņemamo sūdzību skaitu; norāda, ka pirms izraidīšanas operācijas izraidāmā persona būtu jāinformē par viņas tiesībām, tostarp tiesībām iesniegt sūdzību;
29. ņem vērā, ka individuālo sūdzību izskatīšanas mehānismam vajadzētu būt gan efektīvam, gan pārredzamam; uzsver, ka Pamattiesību birojam jābūt pienācīgi aprīkotam un nodrošinātam ar personālu, lai izskatītu saņemtās sūdzības, un aicina nodrošināt vajadzīgos papildu resursus šim nolūkam;
30. uzskata, ka konkrētie darba uzdevumi pamattiesību amatpersonai ir pārāk nepilnīgi un tie formulēti neprecīzi; norāda, ka patlaban šīs amatpersonas darba pienākumi ir norādīti tikai paziņojumā par vakanci; ierosina noteikumus, kuros uzskaitīti par pamattiesībām atbildīgās amatpersonas pienākumi, iekļaut *Frontex* regulas gaidāmajā pārskatīšanā;
31. uzskata — lai uzlabotu *Frontex* pārredzamību, pārskatatbildību un efektivitāti un ļautu veikt atsevišķu sūdzību padziļinātu izmeklēšanu, informācija par *Frontex* līdzekļu izlietojumu būtu regulāri jāsniedz Parlamentam un jāpublicē *Frontex* tīmekļa vietnē;
32. atzinīgi vērtē Eiropas ombuda, pamattiesību jomā kompetento Eiropas ombudu tīkla dalībnieku un *Frontex* Konsultatīvā foruma gatavību atbalstīt *Frontex* individuālu sūdzību izskatīšanas mehānisma izveidošanu un īstenošanu; aicina *Frontex* ievērot citu

Eiropas struktūru, piemēram, Eiropas Investīciju bankas, labo praksi, cieši sadarbojoties ar Eiropas ombudu;

33. ierosina *Frontex* un Eiropas ombudam veidot ciešu sadarbību, lai uzlabotu personu aizsardzību pret iespējamām administratīvām kļūmēm *Frontex* darbībā, tostarp gadījumos, kad Aģentūra veic darbību ārpus ES ārējām robežām saskaņā ar tās tiešajiem uzdevumiem;
34. aicina dalībvalstis un partnervalstis, kas ir noslēgušas sadarbības nolīgumus ar *Frontex*, efektīvi sadarboties ar Aģentūru, lai nodrošinātu sūdzību izskatīšanas mehānisma netraucētu darbību; mudina *Frontex* sniegt tehnisku palīdzību dalībvalstīm un attiecīgajām trešām valstīm lai nodrošinātu šā mehānisma efektīvu darbību;
35. uzsver nepieciešamību nodrošināt īpašu aizsardzību nepilngadīgajiem bez pavadības, sievietēm, kuras ir cietušas no vajāšanām viņu dzimuma dēļ, LGBTI un citām neaizsargātām grupām; iesaka *Frontex* vajadzības gadījumā šajos jautājumos apspriesties ar attiecīgajām ES aģentūrām;
36. aicina *Frontex* sniegt publiski pieejamu informāciju par sūdzību izskatīšanas mehānismu saistībā ar tā darbības gada pārskatu; iesaka norādīt saņemto sūdzību skaitu, pamattiesību pārkāpumu veidus, attiecīgās *Frontex* operācijas un *Frontex* turpmākos pasākumu saistībā ar veikto darbību; norāda, ka šī informācija palīdzētu *Frontex* identificēt iespējamus trūkumus un uzlabot savas darba metodes;
37. iesaka iekļaut noteikumus par individuālo sūdzību izskatīšanas mehānismu gaidāmajā *Frontex* regulas pārskatīšanā;

o

o o
38. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai, Eiropas Ombudam, dalībvalstu parlamentiem un Fronte.